

Biodiversiteit: de nieuwe beleggingsgrens

— MAART 2023

Over

— de auteurs

Elouan kwam in 2022 bij Candriam om de biodiversiteitsexpertise van Candriam te helpen opbouwen en de biodiversiteit in beleggingsmodellen te verfijnen. Dit volgt op zijn stage hier, waarin hij de spil was van een project om beter tegemoet te komen aan de behoeften van klanten en aan wettelijke vereisten zoals artikel 29. Eerder werkte hij als milieuadviseur. Hij is afgestudeerd als chemisch ingenieur aan de École Nationale Supérieure de Chimie de Lille, gespecialiseerd in groene chemie, met inbegrip van milieuanalyse, levenscyclusanalyse en terugwinning van grondstoffen.

Alix Chosson is in 2020 bij Candriam begonnen als Lead ESG Analyst voor Environmental Research & Investments. Alix heeft dertien jaar ervaring als ESG-analist in SRI-onderzoeks- en portefeuillebeheerteams. Ze begon haar carrière in 2010 bij Amundi en was meer recentelijk sell-side ESG-analist bij Natixis voordat ze in 2018 bij DNCA in dienst trad om bij te dragen aan de oprichting van het SRI-team en het fondsenaanbod.

Alix studeerde in 2010 af aan Science Po Lyon met een master in economie en financiën. In 2011 behaalde zij een Master in Portfolio Management aan de IAE Paris 12.

Marie Niemczyk staat aan het hoofd van het ESG Client Portfolio Management Team van Candriam. Haar rol is om Candriam's unieke mix van ESG-expertise, duurzame beleggingsoplossingen en marktwijsheid aan beleggers te leveren.

Marie kwam in 2018 bij Candriam als Hoofd Verzekeringsrelaties en volgt en analyseert de factoren die het vermogensbeheer van verzekeraars beïnvloeden, zoals markt, regelgeving, boekhouding en ESG. Zij werkte met name nauw samen met verzekeraars aan de integratie van duurzaam beleggen. Daarvoor was Marie Directeur Strategie & Development bij AXA Investment Managers in Parijs. Zij heeft ook verschillende functies bekleed bij Fidelity in Londen, Frankfurt en Parijs. Daarvoor was zij econoom bij EY in Londen en onderzoeksmedewerker bij The Advisory Board Company in Washington DC.

Marie heeft een M.Sc. van de London School of Economics, een B.A. van Swarthmore College, en heeft IMC- en CISI-kwalificaties.

Inhoudsopgave

Korte Samenvatting	03	Biodiversiteit en het beleggingsproces	12
De prioriteit: Wat is biodiversiteit?	05	De tijd geraakt stilaan op	16
In hoeverre is biodiversiteit relevant voor beleggers?	07		

Korte samenvatting

Door andere soorten te laten uitsterven, is de mensheid bezig de tak af te zagen waarop ze rust.
– Paul Ehrlich

Beleggers hebben milieuduurzaamheid omarmd. Met name regelgevers en beleggers hebben zich achter de strijd tegen klimaatverandering geschaard. Veel portefeuilles bevatten nu doelstellingen voor koolstofemissiereducties of voor afstemming op temperatuurscenario's. Andere milieu-uitdagingen worden nauwgezet onderzocht als een financiële kwestie.

Het is zeer duidelijk geworden dat biodiversiteit een steeds belangrijker beleggingsuitdaging is en zal blijven. **De integratie van** biodiversiteitsoverwegingen in beleggingen blijft een zeer complexe aangelegenheid, zowel door het gebrek aan gestandaardiseerde gegevens en methoden als, wat nog belangrijker is, door de dubbele materialiteit. Wij onderzoeken het effect van biodiversiteit op zowel de samenleving als op beleggingen - d.w.z. hangen de groei en de welvaart van beleggingsportefeuilles ook af van biodiversiteit?

Wij tonen aan dat portefeuillebezit invloed heeft op ecosystemen **en het omgekeerde** - als beleggers de biodiversiteitsrisico's die de waarde van hun bezit kunnen beïnvloeden, willen minimaliseren, is het in hun belang om na te gaan hoe dat bezit de natuur en diverse levensvormen beïnvloedt.

Hoe kunnen we in de praktijk de biodiversiteit goed beoordelen en integreren in beleggingsbeslissingen? -Hoewel internationale normen, regionale regelgeving en huidige gegevensuitdagingen momenteel achterblijven, is het van cruciaal belang dat we bespreken hoe we biodiversiteit als een serieuze beleggingsfactor kunnen integreren, waarbij we rekening houden met wat we hebben geleerd van het opnemen van klimaatoverwegingen in beleggingen, maar ook met de unieke complexiteit van de beoordeling van biodiversiteit.

**«Biodiversiteit»
beschrijft de diversiteit
binnen en tussen de
soorten en biologische
gemeenschappen
op aarde.**

De prioriteit:

— Wat is biodiversiteit?

Biologische diversiteit¹ of “biodiversiteit” is in de jaren tachtig in het lexicon gekomen als onderdeel van de beweging die de internationale gemeenschap wilde wijzen op de dramatische achteruitgang van het milieu op alle niveaus en voor alle levensvormen.

“biodiversiteit” beschrijft de variaties binnen en tussen de soorten en biologische gemeenschappen die de aarde bevolken. Belangrijk is dat het de diversiteit op alle schaalniveaus weerspiegelt - genetisch, individuen, populaties, soorten, gemeenschappen, ecosystemen en biomen. Het concept omvat ook de *interacties* tussen soorten en hoe deze variëren in de biomen, alsmede het geheel van ecosysteemprocessen. Biodiversiteit is een complex en veelzijdig concept dat veel verder gaat dan het meten van fauna en flora of het beschermen van bedreigde soorten. Een simplistische benadering gaat voorbij aan de wisselwerking tussen soorten en hun rol bij het handhaven van de gezondheid en het evenwicht van ecosystemen.

Afbeelding 1: Biodiversiteit is essentieel op alle niveaus

Bron: The Dasgupta Review, 2021. <https://www.gov.uk/government/publications/final-report-the-economics-of-biodiversity-the-dasgupta-review>

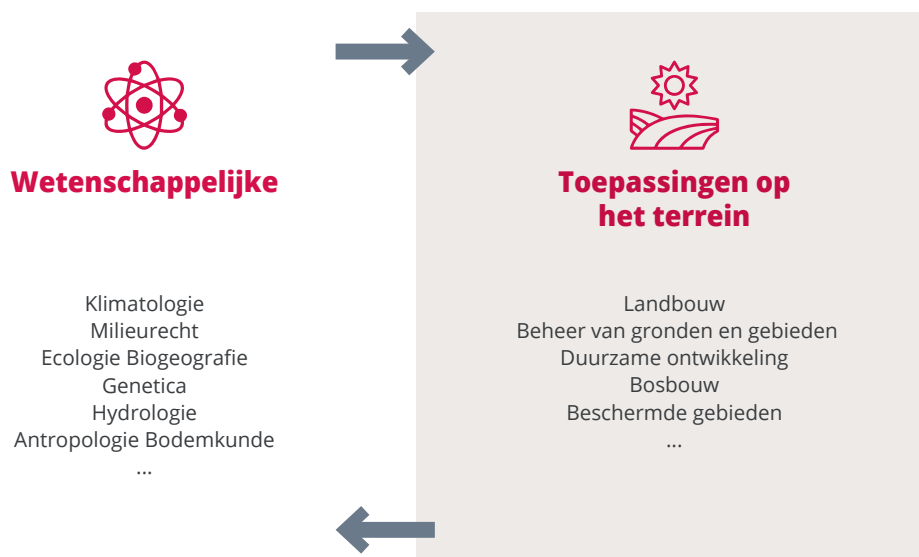
1. The term “biodiversity” was coined in 1985 by biologist Walter Rosen as a contraction of the words “biological diversity”, which in turn had been introduced in 1980 by Thomas Lovejoy.

Het begrip biodiversiteit behelst verschillende gebieden van wetenschap en onderzoek die betrekking hebben op het milieu en alle levensvormen, en brengt disciplines samen die de bedreigingen analyseren waaraan soorten blootstaan. Dit is een complexe vervlechting van een aantal wetenschappelijke gebieden die tegelijkertijd onderling verbonden en toch onderscheiden zijn. Gezien de kritieke impact

van de menselijke samenleving op de biodiversiteit en vice versa, zijn bij de studie ervan vaak ook de sociale wetenschappen en de milieu-ethiek betrokken. De bevindingen van deze multidisciplinaire inspanningen worden vaak ter plaatse in projecten en initiatieven uitgevoerd, terwijl deze praktijkervaringen op hun beurt in het theoretisch onderzoek worden teruggekoppeld.

Afbeelding 2: Onafhankelijkheid van wetenschap en praktijk

Bron: *Biologie de la conservation*, Primack, Sarrazin, en Lecomte, 2012.

In hoeverre is biodiversiteit relevant

— voor beleggers?

***Uit ons onderzoek blijkt dat 44 biljoen dollar aan economische waardecreatie - meer dan de helft van het totale bbp van de wereld - matig of sterk afhankelijk is van de natuur en haar diensten en dus blootstaat aan natuurverlies.
- Wereld Economisch Forum, 2020²***

Aangezien de wetenschap van de biodiversiteit zo complex en veelomvattend is, kunnen beleggers zich afvragen waarom en in welke mate zij relevant is voor de rendementen.

Wij geloven dat de wetenschap aantoont dat de erosie van de biodiversiteit materiële risico's met zich meebrengt die niet alleen onze samenlevingen en economische structuren, maar ook de waarde van onze beleggingen zullen beïnvloeden. Tegelijkertijd hebben juist de emittenten wier effecten in portefeuilles worden aangehouden ook een rechtstreeks effect op de biodiversiteit. Dit is een belangrijke feedbackloop in de algemene duurzaamheid van de portefeuille.

Double materialiteit

De complexe verbanden tussen menselijke activiteiten en biodiversiteit werken in twee richtingen. De mens heeft gevolgen voor de biodiversiteit, maar tegelijkertijd is de mens afhankelijk van de biodiversiteit. Deze manier van denken wijkt sterk af van de oude filosofische dichotomie tussen natuur enerzijds en cultuur en maatschappij anderzijds. Deze 18e-eeuwse binaire benadering en de definitie van de natuur en haar relatie tot de mensheid zijn achterhaald. De mens maakt deel uit van de natuur en ons vermogen om te gedijen op deze planeet hangt nauw samen met ons vermogen om natuurlijke habitats en ecosystemen te beschermen. Het concept van dubbele materialiteit³ van de Europese Commissie is een beter model voor de verbanden - onze zakelijke en financiële activiteiten hebben gevolgen voor de biodiversiteit en creëren risico's voor de samenleving en het milieu, terwijl biodiversiteitsrisico's risico's creëren voor ons financiële systeem.

2. *Nature Risk Rising: Why the Crisis Engulfing Nature Matters for Business and the Economy, January 2020, World Economic Forum in collaboration with PwC.*

3. *Particularly as employed in the sustainable finance efforts of the European Commission.*

Biodiversiteitsrisico's en afhankelijkheid

Onze samenlevingen en moderne manieren van leven zijn volledig afhankelijk van de natuur. Zo zijn landbouw en voedselsystemen intrinsiek afhankelijk van biodiversiteit: Meer dan 75%⁸ van de belangrijkste voedselgewassen in de wereld zijn tot op zekere hoogte afhankelijk van bestuiving door dieren.

Onze behoefte aan gezonde ecosystemen houdt niet op bij voedsel. Vanaf 2022 gebruiken naar schatting vier miljard mensen natuurlijke geneesmiddelen⁸. Zelfs in de technologisch meest geavanceerde farmaceutische industrie berust een aanzienlijk deel van de geneesmiddelenontwikkeling op de een of andere manier op biodiversiteit. Twee miljard mensen zijn afhankelijk van hout voor warmte.

Ecosystemen zijn ook essentieel in de strijd tegen klimaatverandering, aangezien zij fungeren als koolstofputten en temperatuurregelaars. Oceanen en terrestrische ecosystemen absorberen momenteel ongeveer de *helft* van de antropogene CO₂-uitstoot per jaar⁸. We kunnen het klimaatprobleem niet aanpakken zonder een gefundeerd begrip van de biodiversiteit, en er zal geen netto nul-wereld zijn zonder de hulp van de natuur om de kool-dioxideconcentratie te beperken.

Dit alles doet de vraag rijzen hoe deze sociale en milieuvoordelen in economische modellen kunnen worden opgenomen, en meer bepaald hoe ze in deze modellen en beslissingen kunnen worden beoordeeld en *geprijsd*. Historisch gezien maken milieukosten en -baten deel uit van de lange lijst van economische "externaliteiten". Net als koolstof, vervuiling en diversiteit van het personeelsbestand beginnen economen de externe effecten te meten, of althans te schatten, en tonen zij aan dat het dwaasheid is ze buiten de economische of investeringsmodellen te laten. Tegenwoordig beschrijft het begrip "ecosysteemdiensten" nauwkeuriger de voordelen die de biosfeer de menselijke samenleving kan bieden. Het is een stap in de richting van het meten van de waarde van de natuur en het benadrukken van haar bijdragen aan menselijke activiteiten, alsmede van de milieukosten van deze activiteiten.

De gemeenschappelijke internationale classificatie van ecosysteemdiensten (CICES), die samen met het Europees Milieuagentschap is ontwikkeld, onderscheidt drie categorieën outputs van ecosystemen die direct of indirect bijdragen tot het menselijk welzijn:

- **Voorzieningsdiensten** voeden onze economie. Zij leveren materialen en energie, waaronder voedsel, water en energiebronnen.
- **Regulerings- en onderhoudsdiensten** zijn van cruciaal belang voor het evenwicht van onze planeet en het evenwicht van haar ecosystemen. Ze helpen onze atmosfeer, het klimaat, de cyclus van water en voedingsstoffen, enz. in stand te houden. Zo filteren wetlands zoet water en beschermen zo ecosystemen tegen ziekten.
- **Culturele diensten** bieden mensen recreatie in de natuur, welzijn en een gevoel van plaats

Oorspronkelijk werden alleen voorzieningsdiensten van cruciaal belang geacht voor de mens en onze economische activiteiten. Toch zijn onze samenlevingen en economieën ook afhankelijk van regelgevings- en onderhoudsdiensten, en bijgevolg zijn veel ondernemingen in beleggingsportefeuilles daar ook van afhankelijk. Zo zijn bestuiving, bodemvruchtbaarheid en waterkwaliteit voorwaarden voor landbouwactiviteiten. Diensten zoals het voorkomen van bodemerosie en ziekten zijn van cruciaal belang voor de haalbaarheid en bloei van een groot aantal economische activiteiten. Deze gevoelige evenwichtsbeheersende diensten beïnvloeden een reeks elementen in de waardeketen, van de fysieke veiligheid van industriële installaties tot de fitheid van de arbeidskrachten. Regulerings- en onderhoudsdiensten zorgen ook voor evenwicht en controle van de primaire productie die aan de basis ligt van de voorzieningsdiensten. Ook culturele diensten zijn deels immaterieel, maar hebben zeer concrete gevolgen voor bepaalde delen van onze economie en investeringen, zoals het toerisme. Het zal niet meevallen een beleggingsportefeuille te vinden waarvan de onderliggende investeringen voor hun welvaart en groei niet direct of indirect afhankelijk zijn van ecosysteemdiensten.

⁸. IPBES is the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services.

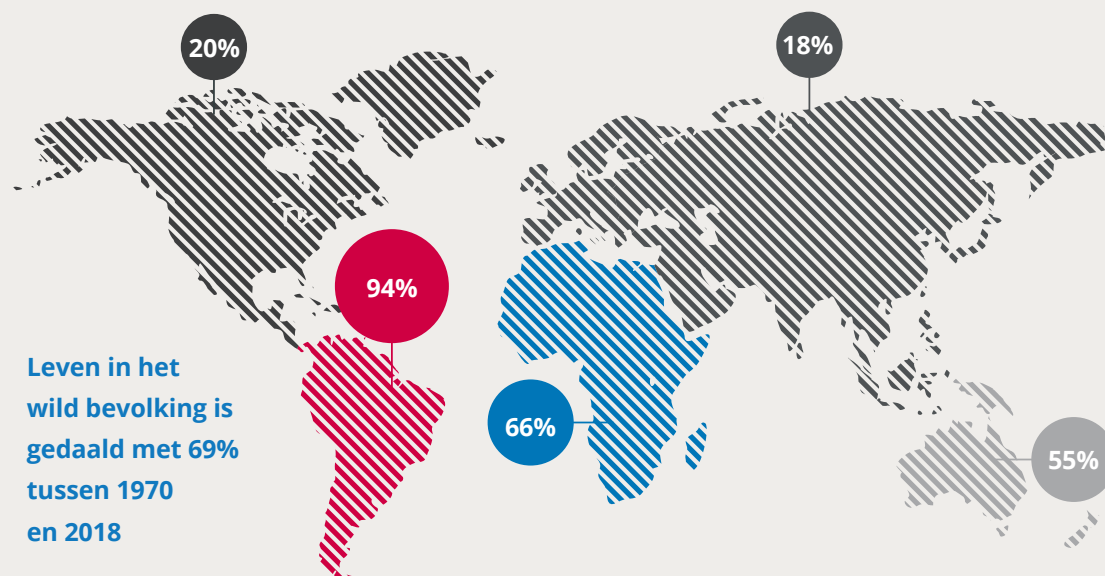
Zodra ecosystemen zijn uitgeput tot voorbij een omslagpunt - een punt dat meestal onverwacht en onvoorspelbaar is - verschuiven ze naar een nieuw en meestal minder gunstig evenwicht. Bij "minder gunstig" denkt u allicht aan minder biodiversiteit en minder gunstig voor de mens en onze behoeften. In veel opzichten naderen we een punt waarop geen terugkeer mogelijk is.

De risico's voor ecosystemen en de diensten die zij leveren zijn niet alleen een milieukwestie, maar ook een belangrijke kwestie voor beleggers gezien de feedbackloop tussen bedrijven en biodiversiteit. Nu de biodiversiteit in een ongekend tempo en op een ongekende schaal achteruitgaat, neemt het belang ervan voor investeerders toe.

Een versnellend tempo

De schaal en snelheid waarmee we onze biodiversiteit verliezen zijn alarmerend. Uit de editie 2022 van de Global Living Planet Index, die de gemiddelde snelheid van verandering van de dierenpopulaties meet, blijkt dat de populatie van wilde dieren tussen 1970 en 2018 met 69% is gedaald⁴.

Afbeelding 3: Biodiversiteitsverlies per regio

Bron: Gegevens van WWF, World Wildlife Foundation, [https://livingplanet.panda.org/#:-:text=The%20Living%20Planet%20Index%20\(LPI,analysed%20almost%2032%2C000%20species%20populations.](https://livingplanet.panda.org/#:-:text=The%20Living%20Planet%20Index%20(LPI,analysed%20almost%2032%2C000%20species%20populations.)

4. https://wwfint.awsassets.panda.org/downloads/embargo_13_10_2022_lpr_2022_full_report_single_page_1.pdf

Hoewel de daling met 20% in Noord-Amerika en Europa minder sterk lijkt in vergelijking met het gemiddelde, is de situatie ook hier in absolute cijfers toch kritiek. In de VS is het verspreidingsgebied van bijen in enkele decennia met 80% afgenomen⁵ en in de beschermde bossen van New Hampshire is de soortenrijkdom met 40% gedaald⁶. In Duitsland is de insectenmassa in beschermde bossen in 30 jaar tijd met 75% teruggevallen⁷. Andere studies met verschillende protocols kwamen tot gelijkaardige resultaten. De realiteit is eenvoudig te visualiseren - iedereen die in deze periode lange autoritten heeft gemaakt, zal een steeds schonere voorruit van zijn auto hebben opgemerkt.

Erger nog, deze trend versnelt. Momenteel zitten we vast in een langetermijntrend van ongekend biodiversiteitsverlies, die volgens sommige weten-

schappers kan uitgroeien tot de zesde massa-extinctie van de planeet.

Een van de meest verontrustende kenmerken van het verlies aan biodiversiteit is de snelheid ervan. Tussen 1600 en 1700 stierf er één vogel of zoogdier per decennium uit. Tussen 1850 en 1950 steeg het uitstervingspercentage tot één per *jaar*. Het is belangrijk hier op te merken dat de verklaring van het uitsterven van een soort waarnemingen over een periode van tien jaar vereist, en dat *de gegevens* over het uitsterven dus achterlopen op het verlies. We kunnen verwachten dat de komende jaren zullen bevestigen dat een aanzienlijk aantal soorten tussen 1950 en 2000 zal zijn uitgestorven. Het IBPES⁸ heeft velen "levende doden" verklaard en veroordeeld tot uitsterven. Vier van de tien amfibieënsoorten worden beschouwd als "dode soorten die lopen".

Mensen, beleggingen, en biodiversiteit

Het huidige uitsterven heeft zijn eigen nieuwe oorzaak: niet een asteroïde of een enorme vulkaanuitbarsting, maar «één onkruidsoort».
– Pulitzer-prijs winnaar Elizabeth Kolbert,
in The Sixth Extinction: An Unnatural History

Het Intergouvernementeel Platform voor wetenschap en beleid inzake biodiversiteit en ecosysteemdiensten (IPBES) heeft vijf belangrijke oorzaken van biodiversiteitsverlies geïdentificeerd:

- **Verandering van landgebruik:** De omzetting van land van zijn oorspronkelijke staat in een andere, zoals de omzetting van bossen in velden voor landbouwgebruik of tijdens de verstedelijking. De transformatie gaat vaak gepaard met ontbossing, bodemaantasting, vervuiling en de vernietiging van natuurlijke habitats. Het is bijzonder schadelijk voor de terrestrische en zoetwaterbiodiversiteit.
- **Rechtstreekse exploitatie:** De extreme exploitatie, en vaak overexploitatie, van natuurlijke hulpbronnen. Voorbeelden hiervan zijn de intensieve houtkap door de houtindustrie en de overbevissing, een belangrijke oorzaak van de achteruitgang van het mariene leven.

5. Source: Sydney A. Cameron et al., 2011

6. Source: Jennifer E. Harris et al., 2019

7. Source: Caspar A. Hallmann et al., 2021

8. IPBES is the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services.

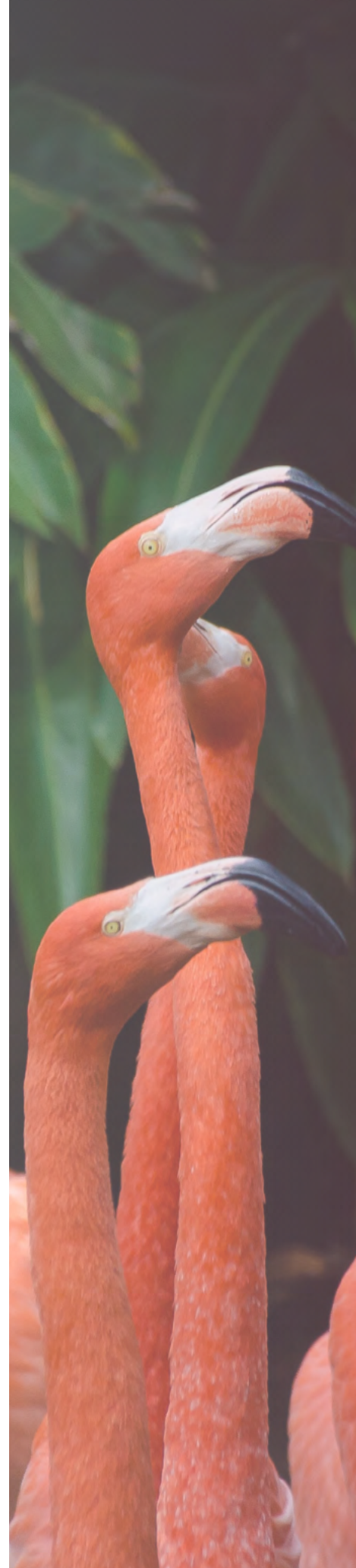
- **Klimaatverandering:** Broeikasgasemissies verminderen de biodiversiteit op alle niveaus. En nogmaals, de klimaatverandering wordt nog verergerd door het verlies aan biodiversiteit.
- **Vervuiling :** Onze atmosfeer, bodem en water - zowel zoet water als zeewater - zijn onderhevig aan door de mens veroorzaakte vervuiling. Pesticiden, stikstof en zwaveldioxide zijn slechts enkele van de verontreinigende stoffen die talrijke levensvormen aantasten en de werking van ecosystemen en ecosysteemdiensten schaden.
- **Invasieve uitheemse soorten:** De schade van invasieve uitheemse soorten, zowel fauna als flora, kan catastrofaal zijn voor ecosystemen. Dit risico neemt toe met de globalisering, vooral door het internationale vracht- en reisverkeer.

De oorzaken van het verlies aan biodiversiteit zijn veelzijdig maar glashelder - *Wij zijn de oorzaak, dat wil zeggen onze manier van leven, produceren en consumeren is de oorzaak van het verlies aan biodiversiteit.* Terwijl we verliezen veroorzaken in een ongekend tempo, plaveien we de weg van ons eigen einde. Zoals Stanford ecooloog, Paul Ehrlich zei: *"Door andere soorten te laten uitsterven, is de mensheid bezig de tak af te zagen waarop ze rust."*

Een duidelijk voorbeeld is de landbouw, die bijzonder afhankelijk is van de biodiversiteit. Landbouw- en voedselsystemen alleen al zijn verantwoordelijk voor ongeveer de *helft* van het biodiversiteitsverlies - de mens en onze activiteiten zijn zelfs de belangrijkste oorzaken van de erosie van de biodiversiteit. Toch vormt het verlies aan biodiversiteit een toenemende bedreiging voor de productiviteit en zelfs het bestaan van veel gewassen.

Voor beleggers betekent dit dat de beleggingen in hun portefeuilles en hun activiteiten gevolgen hebben voor de diversiteit waarvan zij afhankelijk zijn om de waarde van die beleggingen te behouden. Beleggers die in hun portefeuilles geen rekening houden met biodiversiteit, vergroten het mondiale probleem en vergroten op hun beurt de risico's voor hun eigen beleggingen en verminderen hun groeipotentieel.

De oorzaken van het verlies aan biodiversiteit zijn veelzijdig maar glashelder - Wij zijn de oorzaak, dat wil zeggen onze manier van leven, produceren en consumeren is de oorzaak van het verlies aan biodiversiteit.

Biodiversiteit

— en het beleggingsproces

De uitdaging is hoe biodiversiteitsoverwegingen in beleggingen kunnen worden geïntegreerd. Dit leidt tot de vraag welke internationale normen, vergelijkbare gegevens en regelgevingsrichtsnoeren als referentiekader kunnen dienen, en welke benaderingen vanuit het oogpunt van dubbele materialiteit zinvol zijn.

Internationale normen en overheidsinzet op biodiversiteit

Het vraagstuk van de klimaatverandering heeft het afgelopen decennium geprofiteerd van een sterke versnelling van de internationale coördinatie en normering. Voor de risico's van het verlies aan biodiversiteit voor het milieu, de maatschappij en de investeringen ontbreekt het daarentegen tot dusverre hopeloos aan gecoördineerde inzet en actie van de overheid. Er is een "katalysator" nodig, vergelijkbaar met het keerpunt dat de Overeenkomst van Parijs bood in de strijd om de klimaatverandering een halt toe te roepen.

De verwachtingen in de aanloop naar de Biodiversiteits-COP15 van december 2022 waren hooggespannen. Deze conferentie over biologische diversiteit was bedoeld om een nieuwe, ambitieuzere koers uit te zetten, aangezien de doelstellingen van Aichi⁹ door een gebrek aan dynamiek in rook opgingen. Deze eerdere doelstellingen, die in 2010 werden vastgesteld voor de periode 2011-2020, zijn grotendeels niet gehaald. De bedoeling van de 20 doelstellingen was oorspronkelijk de onderliggende oorzaken van het verlies aan biodiversiteit aan te pakken, de directe

druk op de biodiversiteit te verminderen, de status van het onderwerp te verbeteren en de uitvoering van deze doelstellingen te verbeteren door middel van participatieve planning, kennisbeheer en capaciteitsopbouw.

Een van de resultaten van de COP15 is een reeks van 23 nieuwe doelstellingen voor 2030, verenigd in de doelstelling om tegen 2050 in harmonie met de natuur te leven. Een van de belangrijkste overwegingen daarbij was dat rekening moest worden gehouden met de rechten van de plaatselijke bevolking. Inheemse volkeren behoren inderdaad tot de eerste slachtoffers van het verlies aan biodiversiteit, aangezien hun samenlevingen sterk afhankelijk zijn van de natuur. Er kan een verband worden aangetoond tussen schade aan de biodiversiteit en schendingen van de mensenrechten. Een ander doel van deze nieuwe reeks COP-doelen was het benadrukken van de kennis van deze populaties bij natuurbehoud: *"Het kader erkent de belangrijke rollen en bijdragen van inheemse volkeren en lokale gemeenschappen als bewaarders van biodiversiteit en partners bij het herstel, het behoud en het duurzame gebruik van biodiversiteit..."*¹⁰

9. Called 'Aichi' because the convention was held in Nagoya, Japan, in the Aichi prefecture. *Global assessment report on biodiversity and ecosystem services of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services*. E. S. Brondizio, J. Settele, S. Díaz, and H. T. Ngo (editors). IPBES secretariat, Bonn, Germany.

10. UN Environment Programme, Convention on Biological Diversity - Global Biodiversity Framework, 26 June, 2022. <https://www.cbd.int/doc/c/079d/0d26/91af171843b6d4e9bee25086/wg2020-04-l-02-annex-en.pdf>, accessed 17 February, 2022.

Doelstelling 3, de bescherming van 30% van het land en 30% van de zeeën, is een van de meest verwachte nieuwe doelstellingen. Terwijl sommige waarnemers dit vergelijken met de 1,5°C-verklaring van de Overeenkomst van Parijs, wijzen anderen op de noodzaak van handhaving. Een aanzienlijk deel van de momenteel beschermde gebieden heeft al te kampen met een aanzienlijk biodiversiteitsverlies door menselijke druk. Het doel op zich zal niet helpen de verloren biodiversiteit te herstellen.

De doelstellingen 15 en 18 zijn rechtstreeks gericht op beleggers. Doelstelling 18 heeft tot doel schadelijke subsidies tegen 2030 met 500 miljard dollar per jaar te verminderen. Doelstelling 15 roept investeerders (en transnationale ondernemingen) op om:

- Hun risico's, afhankelijkheden en gevolgen voor de biodiversiteit regelmatig te controleren, te beoordelen en transparant bekend te maken. Dit omvat eisen voor grote en transnationale ondernemingen en financiële instellingen met betrekking tot hun activiteiten, toeleverings- en waardeketens en portefeuilles.
- De consument de nodige informatie verstrekken om duurzame consumptiepatronen te bevorderen.
- Verslag uit te brengen over de naleving van voorschriften en maatregelen inzake toegang en batenverdeling, voor zover van toepassing.

Voor deze doelstellingen is een reeks indicatoren ontwikkeld en gepubliceerd. Tot de aanbevolen maatstaven voor streefdoel 15 behoren bijvoorbeeld de STAR-metriek (van IBAT)¹¹ de ecologische voetafdruk en het aantal bedrijven dat duurzaamheidsverslagen publiceert. De indicatoren van Target 18 omvatten twee kritische metingen. Ten eerste het aantal landen met voor de biodiversiteit relevante belastingen, heffingen en vergoedingen. In de tweede plaats moeten de trends in het aantal **schadelijke** elementen in stimulerings- en/of subsidiemaatregelen van de overheid worden gemeten. Hier wordt gestreefd naar meer economische prikkels van regeringen, met name om schadelijke economische activiteiten minder winstgevend te maken.

Er wordt weliswaar enige vooruitgang geboekt, maar er is nog veel ruimte voor verbetering door een gecoördineerde handhaving. De druk is groot om internationale kaders, zoals het resultaat van de COP15, echt doeltreffend toe te passen.

Biodiversiteit en de datauitdaging

Op regionaal niveau maakt biodiversiteit steeds meer deel uit van de regelgeving inzake duurzame financiën. Wij verwachten dat regeringen beleggers steeds meer zullen aanmoedigen om dit kritieke punt in hun besluitvorming te integreren. Wij verwachten ook dat ondernemingen en beleggers

zal worden gevraagd meer transparantie te bieden over biodiversiteitsrisico's in beide richtingen - het risico van verlies van biodiversiteit op ondernemingen en investeringen, en het risico voor de biodiversiteit van deze ondernemingen en investeringen.

Zo moedigt de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) van de Europese Unie een grotere openbaarmaking aan door biodiversiteit op te nemen in de lijst van Principal Adverse Impacts (PAI's). Dergelijke regelgevingsrichtsnoeren ondersteunen het bewustzijn en de integratie van biodiversiteit als kernpunt van duurzaamheid.

Toch is regelgeving geen volledige oplossing voor de uitdagingen waarmee beleggers worden geconfronteerd wanneer zij biodiversiteitsoverwegingen in portefeuilles proberen te integreren. De biodiversiteit vormt een echte gegevensuitdaging, met name door haar complexiteit. Biodiversiteit is niet gemakkelijk weer te geven in één enkele metriek, in tegenstelling tot de koolstofdioxide-boekhouding, waar tonnen CO₂ een idee kunnen geven van de omvang van de broeikasgasemissies van een bedrijf over zijn volledige waardeketen.

Het concept van één enkele indicator om de toestand en de trends van de biodiversiteit samen te vatten is zowel zeer discutabel als moeilijk uitvoerbaar. Het aantal soorten dat jaarlijks uitsterft, het endemisme van soorten in een rivier, de diversiteit aan vaatplanten in een bos of de integriteit van een ecosysteem zijn

11. STAR, or Species Threat Abatement and Restoration metric, is based in the IUCN Red list of Threatened Species™, a comprehensive global assessment of the status of biodiversity produced in collaboration of 55 organisations. https://ec.europa.eu/environment/biodiversity/business/assets/pdf/tool-descriptions/STAR_summary_description.pdf, accessed 17 February, 2023. IBAT, or Integrated Biodiversity Assessment Tool, is a data tool which can be used to analysis STAR data. <https://www.ibat-alliance.org/>, accessed 17 February, 2023.

slechts enkele voorbeelden van de reeks indicatoren die nodig zijn om de biodiversiteit te meten. De uitdaging bij de beoordeling van de biodiversiteit is niet alleen het gebrek aan gegevens - het is ook de breedte van de gegevens en van de problemen, en hoe deze te aggregeren en het relatieve belang ervan te bepalen. Biodiversiteit is een onderwerp dat het best kan worden geanalyseerd en begrepen op lokaal niveau, in tegenstelling tot het klimaat, waarvan de gevolgen wereldwijd zijn. Biodiversiteit vereist dus zowel een ruimtelijk (d.w.z. geografisch) perspectief als gedetailleerde gegevens op activaniveau met betrekking tot operaties en toeleveringsketens. De precieze locaties van de vestigingen en productiefaciliteiten van elk bedrijf moeten bekend zijn, samen met de biodiversiteitscontext en de ecosystemen van deze locaties en hoe hun vele dimensies worden beïnvloed door de activiteiten van elk bedrijf. Dit is een enorme rapporteringstaak voor ondernemingen en beleggers. Veel van de huidige benaderingen van duurzame financiering houden nog geen rekening met deze mate van complexiteit. Laten we het voorbeeld nemen van de eis van het Principle Adverse Impacts 7 (PAI) van de SFDR van de EU inzake activiteiten die de biodiversiteit negatief beïnvloeden. Beleggers gebruiken een aantal verschillende benaderingen om deze beoordeling te maken. Een veelgebruikte maatstaf is gebaseerd op het aantal controverses, die met name uit de media-aandacht naar voren komen. Met andere woorden, deze aanpak markeert bedrijven wanneer blijkt dat zij betrokken zijn bij een controversie in een beschermd gebied. Dergelijke informatie geeft intrinsiek een onvolledig beeld en is slechts zeer zelden gebonden aan een precieze locatie. Het geeft niet weer hoe bedrijven de biodiversiteit beïnvloeden buiten het domein van deze gerapporteerde controverses, noch biedt het voldoende specificiteit om definitieve conclusies te trekken over de materiële effecten van economische activiteiten op lokale ecosystemen. Bovendien is bij veel toepassingen van deze aanpak de lijst van beschermde gebieden die in het screeningproces zijn opgenomen onvolledig, omdat bepaalde databanken met betrekking tot biodiversiteit niet openbaar zijn. De zeer gedeeltelijke beoordeling van deze PAI die dit voorbeeld biedt, maakt het momenteel niet mogelijk de werkelijke effecten van bedrijven op de biodiversiteit naar behoren te evalueren.

Hoe pak je deze nieuwe beleggingsgrens aan?

Nu het meten van biodiversiteit in een beleggingscontext nog in een zeer vroeg stadium van ontwikkeling verkeert, wat zijn de belangrijkste elementen waarmee rekening moet worden gehouden bij het selecteren van strategieën die rekening houden met biodiversiteit? Hoe moeten investeerders hun due diligence uitvoeren?

- **Analytisch proces:** Net als bij klimaatverandering is het belangrijk een specifiek biodiversiteitskader te ontwikkelen dat rekening kan houden met de veelzijdige en complexe aard van biodiversiteit. In de praktijk betekent dit dat beleggers veel verder moeten gaan dan de traditionele ESG-analyse en zich moeten richten op de ontwikkeling van specifieke biodiversiteitsindicatoren en -methodologieën die gegevens op activaniveau integreren. De begrippen biodiversiteitseffecten en -afhankelijkheid moeten worden geïntegreerd, maar ook gedifferentieerd om de bijbehorende risico's en gevolgen te begrijpen. Vermogensbezitters moeten dus specifieke due diligence toepassen om de kwaliteit van biodiversiteitsbeoordelingen en de vertaling daarvan in investeringsbeslissingen te beoordelen. Voor landen moet het beheer van het natuurlijk kapitaal, met inbegrip van het leven op het land, in de lucht en in de zee, zorgvuldig worden geëvalueerd aan de hand van specifieke indicatoren¹².
- **Data:** Omdat biodiversiteit het best lokaal kan worden beoordeeld en geïnterpreteerd, moeten beleggers nadenken over nieuwe soorten gegevens en nieuwe indicatoren. Zowel het verzamelen van deze gegevens als de interpretatie ervan is problematisch. Opkomende indicatoren zoals msa.km^2 (gemiddelde soortenrijkdom) en geospatiale gegevens verschaffen enig nieuw inzicht, maar hebben hun beperkingen. Wat het klimaat betreft, kunnen we verwachten dat een groot aantal indicatoren met verschillende doelstellingen en tijds-horizonten zal ontstaan, zowel historische als toekomstgerichte. Vermogensbezitters zullen de betekenis en het nut van de gekozen indicatoren zeer zorgvuldig moeten afwegen, evenals de mogelijke vertekeningen. Net als alle beleggers moeten vermogensbezitters bijzonder waakzaam zijn met betrekking tot beweringen over "netto biodiversiteitspositie" en beoordelen in hoeverre deze worden gestaafd door relevante indicatoren.
- **Engagement:** Om de integratie van biodiversiteit in beleggingen te versnellen, zullen enorme inspanningen nodig zijn voor zowel voldoende openbaarmaking als biodiversiteitsbeheer. Succesvol engagement vereist gegevens van hoge kwaliteit en relevante methoden. Gegevens op activaniveau zijn nodig om de inspanningen gericht te kunnen inzetten als we de belangrijkste gevolgen en risico's voor de biodiversiteit willen aanpakken en veranderingen in de praktijk willen stimuleren. Zoals voor veel ESG-onderwerpen kan betrokkenheid die verschillende belanghebbenden samenbrengt een krachtige manier zijn om verandering teweeg te brengen. Investeerders moeten zorgvuldig nadenken over biodiversiteitsgerelateerde engagementin-spanningen en zich bij de beoordeling van de kwaliteit van engagementstrategieën richten op engagement-resultaten met zinvolle KPI's.

12. *Sovereign Sustainability Report 2022, The age of the grey swan*, https://www.candriam.com/en/professional/SysSiteAssets/medias/publications/brochure/research-papers/sustainability-in-the-age-of-the-grey-swan/2022_11_sovereign_report_en_web.pdf

De tijd

— raakt op.

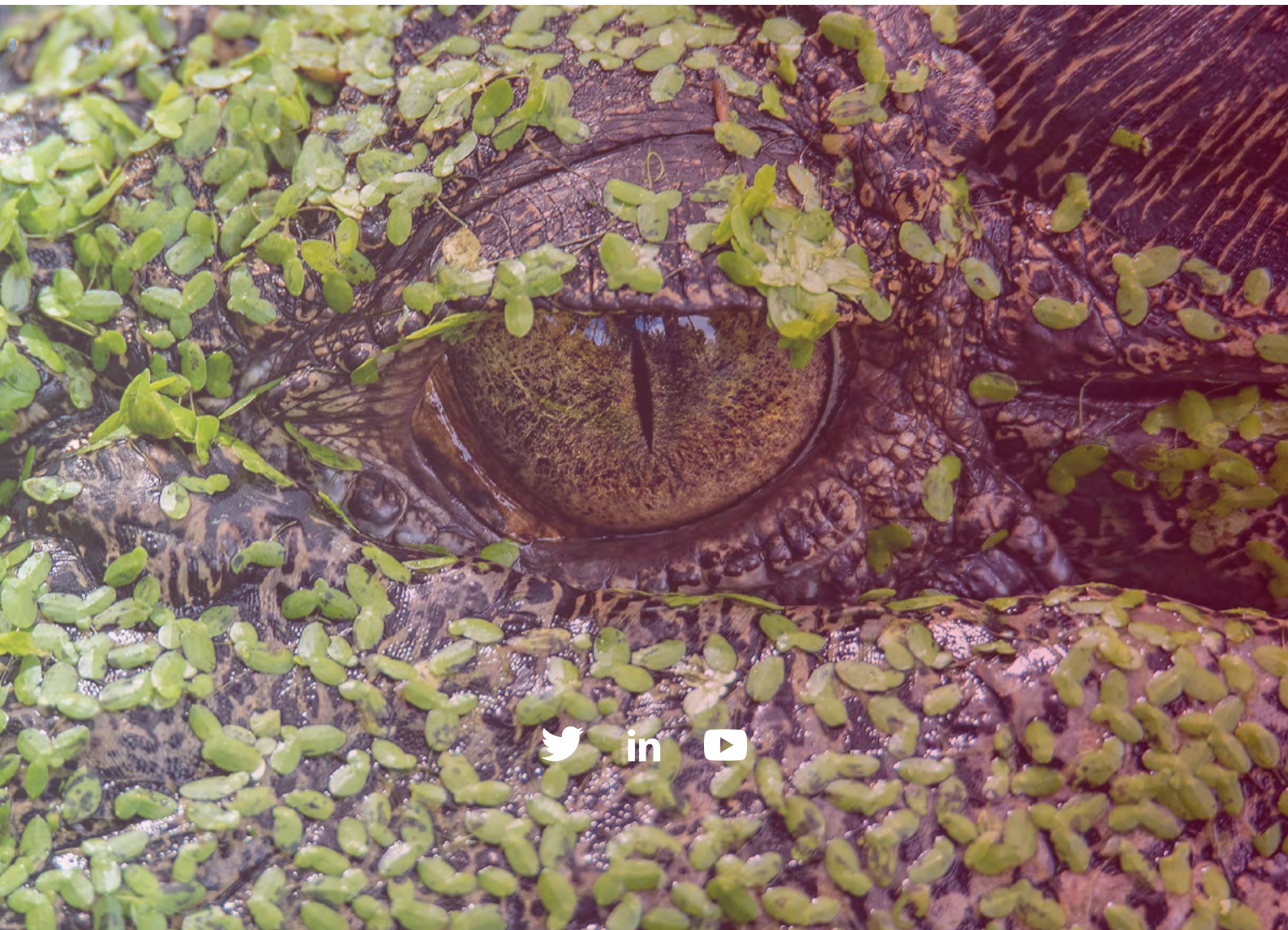
De reis is nog maar net begonnen, maar de tijd begint al te dringen. Biodiversiteit is een belangrijk beleggingsvraagstuk, zowel omdat de waarde van portefeuilles in gevaar komt wanneer de biodiversiteit verloren gaat, als omdat de emittenten in portefeuille de gevaarlijke langetermijntrend van erosie van de biodiversiteit kunnen verergeren.

Het probleem is dat biodiversiteit door haar complexiteit moeilijk te meten is en moeilijk in het beleggingsproces te integreren. Wij hebben niet de luxe om te wachten op perfecte gegevens of op een kant-en-klaar alomvattend kader. We kunnen het ons ook niet veroorloven om te wachten op een “Parijs-achtig” moment¹³ waarbij wereldwijde doelstellingen en regelgeving worden opgelegd. De tijd dringt. Het is onze verantwoordelijkheid als beleggers om innovatieve manieren te ontwikkelen om biodiversiteit te begrijpen, te beoordelen en te integreren, die veel verder gaan dan de traditionele ESG-analyse.

Aangezien deze complexe reis nog maar net begonnen is, moeten de inspanningen worden gericht op zowel de dialoog met ondernemingen om hun openbaarmakingspraktijken te verbeteren als op het delen van beste praktijken door samenwerking met collega's en stakeholders. We moeten vandaag deze weg inslaan als we de biodiversiteit zinvol willen beoordelen en integreren.

Vermogensbezitters spelen een sleutelrol bij de integratie van biodiversiteit in beleggingen. Door vermogensbeheerders te verplichten specifieke methodologieën en engagementsinspanningen vast te stellen die de complexiteit van biodiversiteit volledig in aanmerking nemen en integreren, kunnen vermogensbezitters een krachtig speerpunt vormen in dit investeringsgebied.

13. That is, the Paris Agreement which arose from the 2015 COP 21.

Dit document wordt louter ter informatie verstrekt. Het vormt geen aanbod tot aan- of verkoop van financiële instrumenten en houdt geen beleggingsadvies in. Het bevestigt ook geen enkele vorm van transactie, tenzij dit uitdrukkelijk werd overeengekomen. Hoewel Candriam de gebruikte gegevens en bronnen met veel zorg selecteert, kunnen fouten of weglatingen niet a priori worden uitgesloten. Candriam kan niet aansprakelijk worden gesteld voor enig direct of indirect verlies als gevolg van het gebruik van dit document. De intellectuele eigendomsrechten van Candriam dienen te allen tijde nageleefd; de inhoud van dit document mag niet worden gereproduceerd zonder voorafgaande schriftelijke goedkeuring.

Candriam raadt beleggers aan om op zijn website www.candriam.com het document "Essentiële Beleggersinformatie", de prospectus en alle overige relevante informatie te raadplegen alvorens te beleggen in een van zijn fondsen, met inbegrip van de netto inventariswaarde. Deze informatie is beschikbaar in het Engels of in een plaatselijke taal van elk land waar het fonds verhandeld mag worden.

CANDRIAM. INVESTING FOR TOMORROW.
www.candriam.be